

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра господарського права

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ПРАВО»

(за вибором студента)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність – 073 «Менеджмент»

Спеціалізація – «Бізнес-адміністрування»

Харків – 2018

Програма навчальної дисципліни «Підприємницьке право» для студентів другого (магістерського) освітньо-кваліфікаційного рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Бізнес-адміністрування» фінансово-правового факультету.
Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2018. 29 с.

Розробник

Мілаш Вікторія Сергіївна – професор кафедри господарського права,
доктор юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри господарського права

(протокол № 2 від 07 вересня 2018 р.)

Дата оновлення – 06 вересня 2019 р.

Завідувач кафедри _____

 Д. В. Задихайло

Гарант освітньої програми _____

 О. М. Левковець

Зміст

1. Вступ	4
2. Опис навчальної дисципліни	9
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	9
4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни.....	12
4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	12
4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти	12
4.3. Освітні технології та методи навчання.....	13
4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни	13
4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	16
4.6. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни.....	22
Додаток 1. Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни	23
Додаток 2. Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей	26
Додаток 3. Матриця зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями в програмі навчальної дисципліни	29

1. Вступ

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Цілі навчальної дисципліни «Підприємницьке право»: поглиблення та розширення студентами магістерського рівня знань про доктринальні та нормативні підходи щодо правового регулювання відносин, що виникають під час організації та безпосереднього провадження підприємницької діяльності в контексті нових умов соціально-економічного і політичного розвитку країни, та здійснення їх підготовки до самостійного вирішення професійних завдань.

Завдання навчальної дисципліни «Підприємницьке право»:

- вивчення і аналіз законодавства у сфері підприємницької діяльності, здобуття та поглиблення знань з основних питань підприємницького права;
- аналіз основних категорій, що входять до термінологічної системи підприємницького права;
- здійснення характеристики суб'єктів підприємницького права;
- вивчення і аналіз проблемних аспектів правового впливу на сферу комерційного господарювання;
- визначення сучасного стану та напрямків модернізації правового регулювання відносин, що виникають під час легалізації та безпосереднього здійснення підприємницької діяльності;
- набуття навичок щодо використання отриманих знань у практичній діяльності та практичного застосування норм законодавства у сфері підприємницької діяльності (підготовка до практичної діяльності).

1.2. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми

Навчальна дисципліна належить до циклу навчальних дисциплін за вибором студента.

Пререквізити: Для вивчення навчальної дисципліни студент повинен

мати знання з навчальних дисциплін: «Економічна теорія», «Економіка та фінанси підприємства», «Менеджмент підприємства», «Інноваційний менеджмент», «Господарське право», «Договірне право».

Постреквізити: Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні навчальних дисциплін: «Корпоративне управління», «Менеджмент малого та середнього бізнесу», «Управління потенціалом бізнесу», «Управління організаційним розвитком бізнесу», «Господарські договори», «Право СОТ».

1.3. Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти

Предметні компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті освоєння навчальної дисципліни:

ПК – 1. Знання сучасних теоретичних підходів до визначення предмету підприємницького права.

ПК – 2. Уміння пояснювати природу і зміст відносин, що виникають у процесі організації та провадження підприємницької діяльності, та здійснювати їх відмежування від суміжних видів відносин.

ПК – 3. Знання основних та додаткових джерел підприємницького права, розуміння їх природи та основних тенденцій розвитку в сучасних умовах.

ПК – 4. Уміння правильно користуватися категоріально-понятійним апаратом підприємницького права та порівнювати суміжно-галузеві терміни.

ПК – 5. Знання проблематики співвідношення та балансу приватних і публічних інтересів у підприємницькому праві.

ПК – 6. Уміння орієнтуватися в теоретичних проблемах підприємницького права за сучасних умов та аналізувати наявні доктринальні підходи щодо їх вирішення.

ПК – 7. Уміння критично оцінювати доктринальні підходи щодо різних аспектів розвитку та перспектив вдосконалення правовідносин у сфері комерційного господарювання, дискутувати та обґрунтовувати власну точку

зору.

ПК – 8. Знання сучасних тенденції розвитку законодавства у сфері підприємницької діяльності.

ПК – 9. Уміння самостійно виявляти та аналізувати проблемні аспекти (дисфункції) законодавчого регулювання підприємницьких відносин.

ПК – 10. Уміння оперувати положеннями чинного законодавства при вирішенні проблемних питань, що виникають під час організації та безпосереднього здійснення підприємницької діяльності, та складати проекти відповідних юридичних документів.

ПК – 11. Знання сучасних проблем правового статусу суб'єктів підприємницького права, а також форм і меж їхньої участі у господарському обороті.

ПК – 12. Знання форм прояву свободи комерційного господарювання, а також заборон і обмежень щодо його здійснення.

ПК – 13. Знання теоретичних та практичних питань створення та функціонування комерційних підприємств.

ПК – 14. Знання структури, особливостей та проблемних питань правового режиму майна суб'єктів підприємницької діяльності.

ПК – 15. Здатність до критичного осмислення проблематики правового регулювання договірних відносин у сфері підприємницької діяльності.

ПК – 16. Здатність до критичного осмислення питань відповідальності у сфері підприємницької діяльності.

ПК – 17. Здатність до критичного осмислення проблематики державного регулювання підприємницької діяльності.

ПК – 18. Здатність до критичного осмислення практики саморегулювання у сфері підприємницької діяльності.

ПК – 19. Уміння виявляти проблемні аспекти правового регулювання підприємницької діяльності та формулювати власну позицію щодо шляхів їх вирішення.

ПК – 20. Уміння опрацьовувати дискусійні питання підприємницького

права та ефективно проводити науковий пошук.

Експлікація загальних і професійних компетентностей визначається в карті предметних компетентностей (Додаток 1).

1.4. Перелік результатів навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РНС НД – 1.1. Проаналізувати сучасні теоретичні підходи до визначення предмету підприємницького права, а також аргументувати власну точку зору.

РНС НД – 1.2. Пояснити природу і зміст відносин, що виникають у процесі організації та провадження підприємницької діяльності, та здійснювати їх відмежування від суміжних видів відносин.

РНС НД – 1.3. Застосовувати знання джерел підприємницького права, їх природи та основних тенденцій розвитку в сучасних умовах економічного розвитку.

РНС НД – 1.4. Вільно оперувати категоріально-понятійним апаратом підприємницького права.

РНС НД – 1.5. Здатність продемонструвати знання проблематики балансу приватних і публічних інтересів у підприємницькому праві, а також аргументувати власну точку зору.

РНС НД – 1.6. Здатність орієнтуватися в сучасній проблематиці підприємницького права та аналізувати наявні доктринальні підходи.

РНС НД – 1.7. Здатність дискутувати та аргументувати власну думку з актуальних питань підприємницького права.

РНС НД – 1.8. Пояснити форми прояву свободи комерційного господарювання та наявні заборони і обмеження щодо його здійснення.

РНС НД – 1.9. Здатність продемонструвати знання сучасних тенденцій розвитку законодавства у сфері підприємницької діяльності.

РНС НД – 2.1. Пояснити сучасні підходи щодо перспектив розвитку

підприємницьких правовідносин, формулювати та обґрунтовувати власну точку зору.

РНС НД – 2.2. Здатність продемонструвати знання сучасних проблем правового статусу суб'єктів підприємницького права, а також форм і меж їхньої участі у господарському обороті.

РНС НД – 2.3. Проаналізувати теоретичні і практичні питання створення і функціонування комерційних підприємств.

РНС НД – 2.4. Визначити та пояснити особливості правового режиму майна фізичної особи - підприємця та комерційних підприємств.

РНС НД – 2.5. Проаналізувати проблематику правового регулювання договірних відносин у сфері підприємницької діяльності.

РНС НД – 2.6. Визначити правові засади відповідальності суб'єктів підприємницької діяльності.

РНС НД – 2.7. Виявити і критично аналізувати проблемні аспекти (дисфункції) законодавчого регулювання підприємницьких відносин та надавати пропозиції щодо їх усунення.

РНС НД – 2.8. Практично використовувати положення чинного законодавства в сфері підприємницької діяльності при самостійному вирішенні професійних завдань та підготовці проектів відповідних юридичних документів.

РНС НД – 2.9. Пояснити застосування засобів державного регулювання підприємницької діяльності.

РНС НД – 2.10. Розробити пропозиції щодо вдосконалення змісту та форм саморегулювання у сфері підприємницької діяльності.

РНС НД – 2.11. Виділити проблемні аспекти правового регулювання підприємницької діяльності, послідовно їх досліджувати та формулювати власну позицію щодо шляхів їх вирішення.

Експлікація результатів освоєння навчальної дисципліни і результатів навчання за спеціальністю і спеціалізацією освітньо-професійної програми визначається в карті результатів навчання, сформульованих у термінах

компетентностей (Додаток 2).

1.5. Модуляризація компетентнісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни.

Експлікація модуляризації компетентнісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни визначається у матриці зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями (Додаток 3).

2. Опис навчальної дисципліни

Курс	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність	Дидактична структура навчальної дисципліни
Кількість кредитів ЕКТС: 5 Кількість модулів: 2 Загальна кількість годин: 150	Рівень освіти – другий (магістерський) Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність – 073 «Менеджмент» Спеціалізація – «Бізнес-адміністрування»	За вибором студента Модуль 1 Лекції: 8 Практичні заняття: 16 Самостійна робота: 51 Модуль 2 Лекції: 8 Практичні заняття: 14 Самостійна робота: 53 Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль (залік за результатами поточного контролю)

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретико-правові основи підприємницького права

Підприємницька діяльність. Поняття та кваліфікаційні ознаки підприємницької діяльності. Відмежування підприємницької діяльності від суміжних видів діяльності. Співвідношення підприємницької діяльності та економічних операцій комерційного характеру. Поняття та види підприємницьких відносин. Заборони та обмеження на здійснення підприємницької діяльності.

Джерела підприємницького права. Принципи підприємницької діяльності та принципи її правового регулювання. Основні та субсидіарні джерела підприємницького права. Законодавство у сфері підприємницької діяльності та напрями його модернізації. Феномен «м'якого права» у сфері регулювання підприємницьких відносин. Звичаї ділового обороту як регулятор підприємницьких відносин. Поняття та природа *Lex mercatoria*.

Зasadницькі положення про суб'єктів підприємницького права. Загальна характеристика суб'єктів підприємницького права України. Господарська правосуб'єктність, господарська компетенція та організаційно-господарські повноваження суб'єктів підприємницького права. Співвідношення категорій «корпоративні права», «організаційно-господарські повноваження», «організаційно-установчі повноваження». Поняття та правовий статус суб'єктів професійного ринкового саморегулювання. Суб'єкти організаційно-господарських повноважень у сфері підприємницької діяльності. Поняття та правовий статус суб'єктів комерційного господарювання. Правовий статус фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності. Підприємство як базова організаційно-правова форма підприємницької діяльності. Поняття та види унітарних комерційних підприємств в Україні. Організаційно-правові засади корпоративного господарювання в Україні. Поняття та види корпоративних підприємств в Україні. Поняття та види господарських товариств як суб'єктів підприємницької діяльності. Поняття та види відокремлених підрозділів господарських організацій. Поняття та правовий статус споживача.

Модуль 2. Теоретико-правові основи організації та здійснення підприємницької діяльності

Легалізація підприємницької діяльності. Створення господарських організацій як суб'єктів підприємницької діяльності. Обмеження прав на заснування господарських організацій. Порядок формування статутного (складеного) капіталу господарської організації. Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб як суб'єктів підприємницької діяльності. Порядок створення на території України відокремлених підрозділів суб'єктів

господарювання України та іноземних юридичних осіб. Установчі документи господарських організацій: поняття, види та порядок прийняття, вимоги до оформлення та внесення змін, підстави для визнання недійсними. Питання управління господарською організацією та види органів управління. Поняття прибутку та порядок його використання. Дозвільна система та дерегуляція у сфері підприємницької діяльності. Ліцензування окремих видів підприємницької діяльності.

Відповідальність за правопорушення у сфері підприємницької діяльності.

Наслідки здійснення підприємницької діяльності без державної реєстрації, забороненої діяльності тощо. Межі господарсько-правової відповідальності суб'єктів підприємницької діяльності. Склад збитків за правопорушення у сфері комерційного господарювання. Поняття та порядок застосування оперативно-господарських санкцій у сфері підприємницької діяльності. Поняття та порядок застосування штрафних санкції у сфері комерційного господарювання. Поняття та порядок застосування адміністративно-господарських санкцій за порушення правил здійснення підприємницької діяльності. Поняття форс-мажорних обставин у сфері господарювання та правові наслідки їх наступу.

Договірні підвалини підприємницької діяльності в Україні. Поняття та види підприємницького договору. Змішані та непойменовані договори у сфері підприємницької діяльності. Істотні умови підприємницьких договорів. Поняття та специфіка захисного застереження як умови підприємницьких договорів. Поняття та види переддоговірних угод у сфері комерційного господарювання. Додатки та додаткові угоди у сфері комерційного господарювання. Поняття та правове значення публічного договору (договору з публічною офертою). Поняття та правове значення договору приєднання у сфері підприємницької діяльності. Поняття та правове значення генерального договору у сфері підприємницької діяльності. Загальний порядок укладення підприємницьких договорів. Використання конкурентних засад під час укладення підприємницьких договорів. укладення підприємницьких договорів через мережу Інтернет. Представницькі повноваження на укладення підприємницьких

договорів від імені господарських організацій. Перевищення та обмеження представницьких повноважень щодо укладення договорів у сфері комерційного господарювання. Форма підприємницького договору. Нотаріальне посвідчення підприємницьких договорів. Порядок зміни та розірвання підприємницьких договорів. Поняття та наслідки істотного порушення господарського договору. Визнання підприємницького договору недійсним.

4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

4.1. **Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять**

Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи.

Види навчальних занять: лекція, практичне заняття, консультація.

4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота студентів – це форма організації освітнього процесу, що охоплює різноманітні види індивідуальної і колективної навчальної діяльності, яка здійснюється під час аудиторних або позааудиторних занять під загальним чи безпосереднім керівництвом викладача.

Змістом та призначенням самостійної роботи студентів є системне і послідовне засвоєння в повному обсязі програми навчальної дисципліни, формування самостійності у здобутті і поглибленні знань, підвищення рівня їх професійної підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей, поглиблення теоретичних знань, які отримані на лекціях, а також формування вміння їх застосовувати для розв'язування практичних задач.

Форми самостійної роботи студентів: опрацювання лекційного матеріалу; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з програмою навчальної дисципліни; вивчення та аналізування нормативно-правових актів; вивчення та конспектування рекомендованої літератури; підготовка і написання рефератів; підготовка до практичних

занять; підготовка до контрольних робіт; відпрацювання тем практичних занять; інші види діяльності.

4.3. Освітні технології та методи навчання

Освітні технології: технологія проблемного навчання, технологія особисто-орієнтованого навчання, технологія студентоцентристського навчання тощо.

Методи навчання: проблемно-пошуковий метод, метод пояснення, метод дискусій, метод ділових ігор, дослідницький метод самостійного вивчення проблеми в науковій літературі, метод генерації власних ідей тощо.

4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни

Система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни «Підприємницьке право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Видами *поточного контролю* знань студентів є:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях. За результатами практичних занять із кожного з двох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів. Максимальна оцінка – 25 балів, включається до підсумкової оцінки знань;

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на колоквіумах. Проводяться два колоквіуми. Максимальна оцінка з кожного колоквіуму становить 20 балів.

Методами поточного контролю знань студентів є: усне опитування питань лекційного курсу; письмова контрольна робота; тестування знань студентів з певного розділу (теми) або з певних питань лекційного курсу;

колоквіум; виступ на практичних заняттях з рефератом; участь у обговоренні дискусійних питань; перевірка домашніх завдань; участь у студентських конференціях, гуртках, конкурсах, олімпіадах; виконання завдань для самостійного опрацювання (самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань; написання рефератів, доповідей, кросвордів, есе тощо та їх презентація, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, підготовка реферативних матеріалів з публікацій; інші форми роботи);

Об'єктами поточного контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Підприємницьке право» є систематичність та активність роботи на лекційних і практичних заняттях, повнота і ґрунтовність відповіді на питання плану практичного заняття; уміння обґрунтувати свою точку зору при обговоренні доповіді; повнота і переконливість наведених доводів при розв'язанні казусів; посилення на норми чинного законодавства, судову та правозастосовчу практику за поточною темою; виконання контрольних та інших самостійних робіт.

Основними критеріями поточного контролю є: виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених програмою навчальної дисципліни; глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо); вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Протягом семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу протягом семестру – 10.

Формою *підсумкового контролю знань* студентів з дисципліни є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якої студент

отримує залік, становить 60 балів.

Підставами для оцінки «не зараховано» є: систематична відмова відповідати на практичних заняттях або відсутність знань для надання відповідей; систематичний пропуск занять без поважних причин та подальшого відпрацювання; прогалини в знаннях по значній частині основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, або відсутність таких знань; наявність істотних помилок під час відповідей; неможливість продовжити навчання або здійснювати майбутню професійну діяльність без додаткової підготовки з цієї дисципліни.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Поточний контроль				Самостійна робота студентів	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття		Колоквіуми			
Модуль № 1	Модуль № 2	Колоквіум № 1	Колоквіум № 2		
max 25	max 25	max 20	max 20	max 10	max 100

Критерії оцінювання з навчальної дисципліни «Підприємницьке право»

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 25	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	20	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	10	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 20	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	15	Результати опрацювання матеріалу високі, але незначна кількість несуттєвих помилок.
	12	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	10	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.

	5	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 10	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	9	В роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	8	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	7	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.
	6	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.

4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

4.5.1. Нормативно-правові акти.

Конституція України від 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 03.09.2019).

Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 03.09.2019).

Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 03.09.2019).

Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України: Закон України від 23.03.2000 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 25. Ст. 195. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14> (дата звернення: 03.09.2019).

Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 р. (у ред. ЗУ від [26 листопада 2015](#) р.) *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 2. Ст. 17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15> (дата звернення: 03.09.2019).

Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 2 березня 2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 23. Ст. 158. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19> (дата звернення: 03.09.2019).

Про стандартизацію: Закон України від 5 червня 2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 31. Ст. 1058. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18> (дата звернення: 03.09.2019).

Про технічні регламенти та оцінку відповідності: Закон України від 15 січня 2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 14. Ст. 96. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19> (дата звернення: 03.09.2019).

Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21 червня 2012 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 19-20. Ст. 190. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17> (дата звернення: 03.09.2019).

Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 6 вересня 2005 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2005 № 48. Ст. 483. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15> (дата звернення: 03.09.2019).

Про господарські товариства: Закон України від 19 вересні 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 49. Ст. 682. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12> (Закон втратив чинність у частині, що стосується товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю на підставі Закону № 2275-VIII від 06.02.2018)

Про акціонерні товариства: Закон України від 17 вересня 2008 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2008. № 50-51. Ст. 384. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17> (дата звернення: 03.09.2019).

Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 6 лютого 2018 р. *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 13. Ст. 69. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19> (дата звернення: 03.09.2019).

Про кооперацію: Закон України від 10 липня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 5. Ст. 35. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1087-15> (дата звернення: 03.09.2019).

Про холдингові компанії в Україні: Закон України від 15 березня 2006 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 34. Ст. 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3528-15> (дата звернення: 03.09.2019).

Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21 вересня 2006 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 46. Ст. 456. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16> (дата звернення: 03.09.2019).

Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 03.09.2019).

Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності: Закон України від 3 березня 1998 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 34. Ст. 228. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/147/98-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 03.09.2019).

Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17 червня 2014 р. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 34. Ст. 1167. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18> (дата звернення: 03.09.2019).

Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12 липня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 47. Ст. 251. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14> (дата звернення: 03.09.2019).

Про приватизацію державного майна: Закон України від 04.03.1992 (в ред. ЗУ [від 19 лютого 1997](#) р.) *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 17. Ст. 122. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-19> (дата звернення: 03.09.2019).

Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 10 квітня 1992 р. (в ред. ЗУ від 14 березня 1995 р.) *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 15. Ст. 99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-12> (дата звернення: 03.09.2019).

Про державно-приватне партнерство: Закон України від 1 липня 2010 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 40. Ст. 524. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17> (дата звернення: 03.09.2019).

Про концесії: Закон України від 16 липня 1999 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 41. Ст. 372. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997-14> (дата звернення: 03.09.2019).

Про угоди про розподіл продукції: Закон України від 14 вересня 1999 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 44. Ст. 391. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1039-14> (дата звернення: 03.09.2019).

4.5.2. Підручники, навчальні посібники, монографії, статті тощо.

Велика українська юридична енциклопедія: у 20-ти т. Т. 15: Господарське право / редкол.: В. А. Устименко та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 784 с.

Вінник О. М. Господарське право: навч. посіб. 2-ге вид., змін. та допов. Київ: Правова єдність, 2009. 766 с.

Віхров О. П. Господарське право: навч. посіб. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2006. 344 с.

Віхров О. П. Організаційно-господарські правовідносини: монографія. Київ: Видавничий дім «Слово», 2008. 512 с.

Галузева економічна політика держави: проблеми правового забезпечення: колективна монографія / за наук. ред. Д. В. Задихайла. Харків: Юрайт, 2013. 520 с.

Господарське право: підручник / Д. В. Задихайло, В. М. Пашков, Р.П. Бойчук та ін. / За заг. ред. Д. В. Задихайла, В. М. Пашкова. Харків: Право, 2012. 696 с.

Господарське право України: навч. посіб.: у 2-х ч. Ч. 1. / За заг. ред.: О. П. Гетьманець, Ю. М. Жорнокуй, О. М. Шуміло. Київ.: Хай-Тек Прес, 2013. 386 с.

Господарське право України: навч. посіб.: у 2 ч. / За ред.: О. П. Гетьманець, Ю. М. Жорнокуй, О. М. Шуміло. Київ: Хай-Тек Прес, 2013. Ч. 2. 400 с.

Господарське право України: підручник: у 2-х ч. Ч. 2. / О. Б. Андреева, О. П. Гетьманець, І. І. Гришина. Харків: ХНУВС, 2014. 368 с.

Господарське право України: підручник: у 2-х ч. Ч. 1. / О. Б. Андреева, О. П. Гетьманець, І. І. Гришина. Харків : ХНУВС, 2014. 340 с.

Господарське право: підручник / О. П. Подцерковний, О. О. Квасніцька, А. В. Смітюх та ін. / за ред. О. П. Подцерковного. Харків: Одіссей, 2010. 424 с.

Господарський кодекс України: Науково-практ. коментар / за ред. О.І Харитоновна. Харків: Одіссей, 2007. 831 с.

Задихайло Д. В. Господарсько-правове забезпечення економічної політики держави: монографія. Харків: Юрайт, 2012. 456 с.

Знаменский Г. Л. Новое хозяйственное право. Избранные труды: сб. науч. трудов. Київ: Юринком Интер, 2012. 488 с.

Засоби та механізми господарсько-правового регулювання: колективна монографія / за наук. ред. Д. В. Задихайла. Харків: Юрайт, 2013. 416 с.

Кочергина Е. А. Содержание организационно-правовых форм

предпринимательских обществ: интересы, функции, правовые средства: монография. Харьков: «Основа», 2005. 236 с.

Мамутов В. К. Предприятие и вышестоящий хозяйственный орган. Донецк: «Каштан», 2010. 240 с.

Мілаш В. С. Господарське право: Курс лекцій: У 2-х ч. Ч.1. Харків: Право, 2008. 496 с.

Мілаш В. С. Господарське право: курс лекцій: У 2-х ч. Ч. 2. Харків: Право, 2008. 336 с.

Мілаш В. С. Господарське право: навч. посіб. для підготовки до іспитів. 5-е вид., змін. Харків: Право, 2018. 338 с.

Погрібний Д. І. Корпоративні права держави: поняття, підстави виникнення, механізм реалізації. Харків, 2009. 168 с.

Право комунальної власності: сучасний погляд та перспективи розвитку: Монографія / За заг. ред. В. А. Устименка; НАН України, Ін-т економіко-правових досліджень. Донецьк: ІЕП НАН України, 2013. 524 с.

Хозяйственный кодекс Украины: Научно-практический комментарий / Под общ. ред. А. Г. Бобковой. Харьков: ИздательФЛ-ПВапнярчук Н. Н., 2008. 1296 с.

Хозяйственное право Украины: учебник / Под ред. В.К. Мамутова. Київ: Юринком Інтер, 2002. 912 с.

Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. 5-те вид., перероб. та доп. Київ: Юрінком Інтер, 2012. 600 с.

4.5.3. Інтернет-ресурси.

Офіційне Інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/> (дата звернення: 03.09.2019).

Офіційний Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 03.09.2019).

Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/> (дата звернення: 03.09.2019).

Правова професійна система МЕГА-НаУ. URL: <http://www.nau.kiev.ua>

(дата звернення: 03.09.2019).

СЕНМК – Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс. URL: <http://library.nlu.edu.ua> (дата звернення: 03.09.2019).

4.6. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Матеріально-технічне забезпечення дає можливість працювати з інформаційним комплексом з будь-якого місця чи країни, підключаючись через мережу Інтернет (за умови реєстрації користувача відповідним чином), або використовуючи наявні в університеті комп'ютерні класи.

Передплачено доступ до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM). Доступ можливий у Залі правової інформації навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).

Додаток 1

Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни

Шифр та назва компетентностей за спеціальністю і/або спеціалізацією	Шифр та назва компетентностей з навчальної дисципліни
ЗК – загальні (універсальні) компетентності. (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	ПК – предметні компетентності з навчальної дисципліни «Підприємницьке право»
ЗК-1. Знання закономірностей функціонування організації як відкритої інтегративної системи, синергетика структурних елементів якої є основою досягнення цілей управління бізнесом.	ПК – 1. Знання сучасних теоретичних підходів до визначення предмету підприємницького права.
ЗК-3. Знання змісту, функцій, цілей та результатів професійної управлінської діяльності відповідно до її предметної області.	ПК – 7. Уміння критично оцінювати доктринальні підходи щодо різних аспектів розвитку та перспектив вдосконалення правовідносин у сфері комерційного господарювання, дискутувати та обґрунтовувати власну точку зору.
ЗК-6. Здатність до прийняття інноваційних рішень в умовах невизначеності зовнішнього середовища.	ПК – 19. Уміння виявляти проблемні аспекти правового регулювання підприємницької діяльності та формулювати власну позицію щодо шляхів їх вирішення.
ЗК-8. Уміння чітко та доказово формулювати власні висновки, науково обґрунтовувати їх, переконливо та недвозначно доносити власну позицію до суб'єктів бізнес-середовища, а також до осіб, які навчаються.	ПК – 3. Знання основних та додаткових джерел підприємницького права, розуміння їх природи та основних тенденцій розвитку в сучасних умовах.
ЗК-12. Знання етичних принципів професійної діяльності, особистого місця та ролі в їх суспільній реалізації.	ПК – 8. Знання сучасних тенденції розвитку законодавства у сфері підприємницької діяльності.
ЗК-14. Уміння виявляти проблеми в сфері професійної діяльності, визначати нестандартні заходи стосовно їх розв'язання.	ПК – 20. Уміння опрацьовувати актуальні дискусійні питання підприємницького права та ефективно проводити науковий пошук.
ЗК-15. Здатність до спілкування з представниками різних професійних груп та культур, налагоджування ефективних міждисциплінарних та кроскультурних ділових комунікацій.	ПК – 18. Здатність до критичного осмислення сучасної проблематики саморегулювання у сфері підприємницької діяльності.
ФКС – фахові компетентності за спеціальністю «Менеджмент»	ПК – предметні компетентності з навчальної дисципліни «Підприємницьке право»
ФКС-1. Здатність до системного розуміння та визначення характеристик бізнес-організації, закономірностей процесів бізнес-адміністрування.	ПК – 14. Знання структури, особливостей та проблемних питань правового режиму майна суб'єктів підприємницької діяльності.
ФКС-2. Уміння управляти організаційним розвитком у глобальному бізнес-середовищі, опанувати та застосовувати	ПК – 6. Уміння орієнтуватися в теоретичних проблемах підприємницького права за сучасних умов та аналізувати наявні

сучасні міжнародні практики менеджменту та маркетингу.	доктринальні підходи щодо їх вирішення.
ФКС-4. Уміння виявляти проблеми, що виникають під час управління бізнес-організацією, аналізувати її взаємовідносини із стейкхолдерами та визначати зміст управлінських заходів, спрямованих на реалізацію спільних соціально-економічних інтересів стейкхолдерів, принципалів та менеджерів, а також мінімізацію агентських витрат.	ПК – 2. Уміння пояснювати природу і зміст відносин, що виникають у процесі організації та провадження підприємницької діяльності, та здійснювати їх відмежування від суміжних видів відносин.
ФКС-10. Знання специфіки адміністрування малого та середнього бізнесу, організації фінансових потоків та кадрової роботи.	ПК – 5. Знання проблематики співвідношення та балансу приватних і публічних інтересів у підприємницькому праві.
ФКС-16. Здатність до делегування повноважень, встановлення меж відповідальності виконавців та організації роботи у командах, групах.	ПК – 4. Уміння правильно користуватися категоріально-понятійним апаратом підприємницького права та порівнювати суміжно-галузеві терміни.
ФКП – фахові компетентності за профілем (спеціалізацією) «Бізнес-адміністрування»	ПК – предметні компетентності з навчальної дисципліни «Підприємницьке право»
ФКП-2. Знання інноваційних методів управління сучасними бізнес-організаціями в умовах невизначеності та ризиків глобального середовища.	ПК – 10. Уміння оперувати положеннями чинного законодавства при вирішенні проблемних питань, що виникають під час організації та безпосереднього здійснення підприємницької діяльності та складати проекти відповідних юридичних документів.
ФКП-4. Знання принципів, моделей, стандартів корпоративного управління, видів та етапів формування корпоративних стратегій.	ПК – 13. Знання теоретичних та практичних питань створення та функціонування комерційних підприємств.
ФКП-5. Уміння аналізувати потенціал основних форм і процесів ринку корпоративного контролю.	ПК – 12. Знання форм прояву свободи комерційного господарювання, а також заборон і обмежень щодо його здійснення.
ФКП-6. Знання сучасних технологій формування, розвитку, використання стратегічних конкурентних переваг бізнес-організацій різних видів і масштабів.	ПК – 11. Знання сучасних проблем правового статусу суб'єктів підприємницької діяльності, а також форм і меж їхньої участі у господарському обороті.
ФКП-8. Здатність до пошуку та обґрунтування інноваційних ідей для розвитку бізнес-організації, пріоритетних для бізнесу напрямів інноваційного інвестування.	ПК – 17. Здатність до критичного осмислення проблематики державного регулювання підприємницької діяльності.
ФКП-10. Знання особливостей реалізації функцій бізнес-адміністрування у глобальних компаніях, специфіки та методів крос-культурних комунікацій.	ПК – 9. Уміння самостійно виявляти та аналізувати проблемні аспекти (дисфункції) законодавчого регулювання підприємницьких відносин.
ФКП-17. Знання сучасних технологій управління бізнес-проектами, специфіки організації проектної діяльності бізнесу різних видів і масштабів.	ПК – 16. Здатність до критичного осмислення питань відповідальності у сфері підприємницької діяльності.

ФКП-18. Здатність до обґрунтованого вибору і застосування сучасних методів оцінки ефективності бізнес-проектів, управління проектними ризиками.	ПК – 15. Здатність до критичного осмислення проблематики правового регулювання договірних відносин у сфері підприємницької діяльності.
---	--

Додаток 2

Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей

Шифр та назва РН за спеціальністю і / або спеціалізацією	Модуль НД	Шифр та назва РН з навчальної дисципліни
РНС – результати навчання за спеціальністю «Менеджмент»		Результати навчання з навчальної дисципліни «Підприємницьке право»
РНС-1. Демонструвати знання сучасних концепцій стратегічного та операційного управління організаціями та процесами.	№1	РНС НД – 1.1. Проаналізувати сучасні теоретичні підходи до визначення предмету підприємницького права, а також аргументувати власну точку зору.
РНС-2. Здійснювати прогнозування, планування та програмування розвитку бізнес-організацій в умовах глобального середовища бізнесу, що характеризується невизначеністю та змінами.	№1	РНС НД – 1.6. Здатність орієнтуватися в сучасній проблематиці підприємницького права та аналізувати наявні доктринальні підходи.
РНС-3. Здійснювати управлінські функції з стратегічного корпоративного управління на основі розуміння глобальних тенденцій розвитку бізнесу, специфіки міжнародних ділових комунікацій.	№1	РНС НД – 1.5. Здатність продемонструвати знання проблематики балансу приватних і публічних інтересів у підприємницькому праві, а також аргументувати власну точку зору.
РНС-6. Здійснювати планування, організацію, мотивацію та контроль бізнес-проекткування з метою впровадження інноваційних бізнес-проектів.	№ 1	РНС НД – 1.7. Здатність дискутувати та аргументувати власну думку з актуальних питань підприємницького права.
РНС-7. Застосовувати інструментарій інноваційного менеджменту в управлінні розвитком бізнес-організацій та процесів.	№2	РНС НД – 2.1. Пояснити сучасні підходи щодо перспектив розвитку підприємницьких правовідносин, формулювати та обґрунтовувати власну точку зору. РНС НД – 2.6. Визначити правові засади відповідальності суб'єктів підприємницької діяльності.
РНС-12. Аргументувати вибір методів управління вартістю бізнесу, напрями та заходи підвищення його	№ 1	РНС НД – 1.8. Пояснити форми прояву свободи комерційного господарювання та наявні заборони і обмеження щодо його здійснення.

капіталізації.		
РНС-15. Розробляти та здійснювати програми злиття і поглинання бізнес-організацій відповідно до цілей бізнесу.	№ 2	РНС НД – 2.11. Виділяти проблемні аспекти правового регулювання підприємницької діяльності, послідовно їх досліджувати та формулювати власну позицію щодо шляхів їх вирішення.
РНС-16. Здійснювати моделювання бізнес-процесів, їх ресурсне забезпечення та аналіз ефективності.	№ 1	РНС НД – 1.4. Вільно оперувати категоріально-понятійним апаратом підприємницького права.
РНС-18. Приймати нестандартні управлінські рішення щодо розвитку бізнесу в умовах невизначеності та ризику.	№ 2	РНС НД – 2.3. Проаналізувати теоретичні і практичні питання створення та функціонування комерційних підприємств.
РНС-19. Застосовувати навички консультативного менеджменту, надання дієвої консультативної допомоги керівникам та професіоналам організації.	№ 2	РНС НД – 2.10. Розробити пропозиції щодо вдосконалення змісту та форм саморегулювання у сфері підприємницької діяльності.
РНП – результати навчання за профілем (спеціалізацією) «Бізнес-адміністрування»		Результати навчання з навчальної дисципліни «Підприємницьке право»
РНП-2. Охарактеризувати зміст стратегічного і оперативного бізнес-адміністрування організації з урахуванням закономірностей процесів глобалізації світового економічного простору.	№ 2	РНС НД – 2.8. Практично використовувати положення чинного законодавства в сфері підприємницької діяльності при самостійному вирішенні професійних завдань та підготовці проектів відповідних юридичних документів.
РНП-3. Визначати джерела формування конкурентних переваг бізнес-організацій різних профілів і масштабів, оптимальні способи їх використання з урахуванням потенціалу і ризиків ведення бізнесу у глобальному середовищі.	№ 1	РНС НД – 1.3. Застосовувати знання джерел підприємницького права, їх природи та основних тенденцій розвитку в сучасних умовах.
РНП-5. Здійснювати комплексний аналіз і діагностування бізнес-організації як відкритої системи для обґрунтування управлінських рішень із підвищення ефективності її діяльності.	№1	РНС НД – 1.2. Пояснити природу і зміст відносин, що виникають у процесі організації та провадження підприємницької діяльності, та здійснювати їх відмежування від суміжних видів відносин.

РНП-6. Здійснювати проектування оптимальної бізнес-моделі корпорації, ефективних стандартів корпоративного управління, моделі корпоративної культури та соціальної відповідальності.	№ 1	РНС НД – РНС НД – 2.2. Здатність продемонструвати знання сучасних проблем правового статусу суб'єктів підприємницького права, а також форм і меж їхньої участі у господарському обороті.
РНП-9. Обґрунтувати доцільність реалізації проектів різних видів злиття / поглинання з урахуванням їх потенціалу та ризиків для досягнення цілей бізнес-організації.	№ 1	РНС НД – 1.9. Здатність продемонструвати знання сучасних тенденції розвитку законодавства у сфері підприємницької діяльності.
РНП-10. Розробляти програми організаційних змін на різних етапах життєвого циклу бізнес-організації на основі ефективного проектування міжособистісних, групових, організаційних комунікацій, консалтингової підтримки моделювання бізнес-процесів.	№ 2	РНС НД – 2.9. Пояснити застосування засобів державного регулювання підприємницької діяльності.
РНП-12. Систематизувати методичні засади управління інноваційним розвитком діючих бізнес-організацій та новостворених інноваційних структур.	№ 2	РНС НД – 2.7. Виявити і критично аналізувати проблемні аспекти (дисфункції) законодавчого регулювання підприємницьких відносин та надавати пропозиції щодо їх усунення.
РНП-15. Визначити оптимальні види інтегрованих бізнес-структур для розв'язання різних завдань функціонування і розвитку бізнес-організації.	№ 2	РНС НД – 2.4. Визначити та пояснити особливості правового режиму майна фізичної особи– підприємця та комерційних підприємств.
РНП-22. Моделювати системну інтеграцію бізнес-процесів компанії з управлінськими рішеннями із запровадження стратегії інноваційного розвитку організації, реалізації окремих бізнес-проектів тощо.	№ 2	РНС НД – 2.5. Проаналізувати проблематику правового регулювання договірних відносин у сфері підприємницької діяльності.

